

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Štětí, Ostrovní 300, okr. Litoměřice

Ostrovní 300, 411 08 Štětí

Identifikátor školy: 600 023 494

Termín konání inspekce: 19. – 22. leden 2004

Čj.:	f2 1019/04 5164
Signatura:	of2nx515

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve zvláštní škole
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v bloku předmětů český jazyk, matematika a řečová výchova v 1. – 9. ročníku zvláštní školy
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve třídách pomocné školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola (dále ZvŠ), Štětí, Ostrovní 300, okr. Litoměřice je příspěvkovou organizací od roku 1995, jejímž zřizovatelem je Ústecký kraj, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí nad Labem. Dle posledního Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které vydalo MŠMT pod č. j. 33 626/2002-21 dne 1. 4. 2003 s účinností od 1. 1. 2003, subjekt sdružuje zvláštní školu s kapacitou 120 žáků a školní družinu s kapacitou 13 žáků. Škola vyučuje podle schválených učebních dokumentů pro žáky s mentálním postižením. Žáci s těžším postižením nebo kombinovanou vadou jsou na doporučení speciálně pedagogického centra vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu. Pro žáka s tělesným postižením je k dispozici asistentka. V době konání inspekce nebyla kapacita žádné ze součásti školy překročena. V osmi třídách ZvŠ (4. a 1. ročník je vyučován v odděleních) bylo vyučováno 80 žáků. Ve škole jsou zřízeny dvě třídy pomocné školy s výukou v odděleních (PT1 NS/SS/VS, PT2 VS/PS), kde bylo vyučováno 14 žáků. Z celkového počtu 94 žáků je 34 % dojíždějících z deseti okolních obcí, z těchto důvodů byl rozvrh hodin přizpůsoben dopravní obslužnosti a vyučování začíná v 7:55 hodin.

Rada školy nebyla zřízena a nepracuje zde ani jiné občanské sdružení.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V době inspekce ve škole pracovalo 13 pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy a její zástupkyně a jedna vychovatelka školní družiny. Z celkového počtu pedagogických pracovníků devět nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (OPZ). Většina vyučujících bez OPZ má středoškolské vzdělání vychovatelského směru nebo předškolní výchovy, dva vyučující jsou absolventi gymnázia s vystudovaným speciálně pedagogickým minimem a jedna vyučující má oborové vysokoškolské studium zaměřené na tělesnou a pracovní výchovu zdravotně postižených pro střední školy. Výchovné poradenství zabezpečuje zástupkyně ředitelky školy, která absolvovala vysokoškolské kvalifikační studium pro výchovné poradce. Skladba úvazků vyučujících je nastavena na skutečnou potřebu školy. Vzhledem k vysoké nekvalifikovanosti pedagogického sboru jsou při tvorbě úvazků zohledňovány především osobnostní předpoklady vyučujících, jejich specifické schopnosti a zájmy.

Dokumenty školy upravující organizaci a provoz školy jsou velmi kvalitně a přehledně zpracovány.

Organizační a vnitřní řád školy platný pro školní rok 2003/2004 umožňuje účelné řízení školy, vymezuje schéma řízení a kompetence jednotlivých pracovníků školy, upřesněné v pracovních náplních. Vnitřní informační systém je účinný, je založen na pravidelných provozních poradách a na každodenním osobním kontaktu. Zajímavá a dle zkušeností vedení školy velmi účinná pro vzájemnou informovanost a operativní řešení problémů jak s učiteli, tak i se žáky, je „metoda otevřených dveří“. Tato metoda spočívá v neformálním stanovení pravidel možnosti jednání s vedením školy. Dveře ředitelny jsou stále otevřené a v tuto dobu tam mohou vstupovat jak učitelé, tak i žáci. Jsou-li dveře zavřené, znamená to, že v ředitelně probíhá jednání nebo vedení školy je nepřítomno.

Metodické sdružení není na ZvŠ zavedeno. Dle tvrzení vedení školy je oblast organizace výchovně-vzdělávacího procesu, metodické a pedagogické činnosti, předávání nových poznatků ze školení pedagogických pracovníků součástí pedagogických rad a provozních porad. Pedagogická rada se schází pravidelně dle ročního plánu, ale v zápisech o jejím průběhu není prokazatelně uveden záznam o jednání týkajícího se výše uvedené oblasti.

Péče o nekvalifikované pedagogické pracovníky spočívá v neformálních vzájemných konzultacích a předávání zkušeností s možností „hospitovat“ u zkušených kolegů v daném předmětu.

Roční plán kontrol a hospitací není písemně zpracován. Kontrolní činnost všech oblastí školy se odvíjí z měsíčního plánu, který je operativně sestavován podle aktuální potřeby kontroly plnění povinností a zajištění bezproblémového chodu školy. Průběh a kvalita výuky je hodnocena na základě hospitační činnosti, na které se podílí také zástupkyně ředitelky školy. Hospitační činnost je využívána i pro potřeby výchovného poradce při řešení výchovných problémů. Z poměrně početné hospitační činnosti jsou vedeny záznamy, s vyučujícími je prováděn rozbor sledované hodiny a v případech zjištěných nedostatků jsou přijímána opatření ke zlepšení výchovně vzdělávací činnosti. Při hospitační činnosti ČŠI však bylo zjištěno, že vyučující nadále nedodržují některá ustanovení vnitřního řádu školy, ač byli na tuto skutečnost upozorňováni na základě hospitačních zjištění (dodržování relaxačních chviliek, využívání názorných pomůcek, aktivní učení apod.). Motivujícím činitelem ve vedení pracovníků jsou daná kritéria ke stanovení nadtarifních složek platu, s kterými jsou zaměstnanci školy prokazatelně seznámeni.

Vedení školy vytváří potřebné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a jejich další kariérní růst. Učitelé v maximální míře využívají vzdělávacích nabídek akreditovaných pracovišť, zejména z oblasti speciálního školství a v oblasti zvyšování počítačové gramotnosti. Ředitelka školy vede přehled účasti pedagogů na vzdělávacích akcích již od roku 1995. Zvyšování kvalifikace pro získání odbornosti k výuce na ZvŠ je ztíženo podmínkami přijímacího řízení a velkým počtem uchazečů o dálkové studium na vysoké škole. K získávání informací z oblasti speciální pedagogiky slouží i dobře vybavená učitelská knihovna.

Pracovníci školy jsou hodnoceni dle stanovených kritérií při přidělování nenárokové složky platu, sebehodnocení pracovníků není ve škole zavedeno. Vedení školy zastává participační systém řízení projevující se na vzrůstající aktivitě pedagogů a ochotě pracovníků ke vzájemné spolupráci, což působí jako pozitivní zpětná vazba.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM
--

DOKUMENTŮM

Budova ZvŠ sídlí v budově 3. Základní školy ve Štětí, kde je v pronájmu v části jednoho z pavilonů budovy. Pavilon je dvoupatrový. V 1. patře jsou umístěny kmenové třídy, kabinety, sborovna a ředitelna. V přízemí jsou dvě odborné učebny (cvičná kuchyňka a dílna) a školní družina. Škola využívá také tělocvičnu základní školy i s potřebným vybavením, za kterou platí zvlášť nájemné. Školní pozemky škola k dispozici nemá a v rámci pěstitelských prací pečuje o prostředí v areálu budovy školy, který má parkovou úpravu.

Prostředí všech učeben i společných prostor má velmi dobrou estetickou úroveň, velikost tříd však neumožňuje v plném rozsahu realizovat výuku a relaxační činnosti (zvláště potřebné ve třídách pomocné školy) mimo lavice. V koncepčních záměrech školy je vytyčen cíl vybudování bezbariérového přístupu do budovy a WC pro tělesně postižené do roku 2005.

Výzdoba tříd je tvořena výtvarnými pracemi žáků a dostatečným množstvím tabelárních přehledů učiva. Mnohé zjednodušené poučky a názorné pomůcky, podporující zapamatování učiva, učitelé vyráběli sami. Na vynikající úrovni je vybavení tříd žákovským nábytkem odpovídajícím antropometrickým požadavkům. Na chodbách, kromě výzdoby, která je tvořena výtvarnými pracemi žáků a vytváří příjemnou atmosféru, jsou na nástěnkách zveřejňovány informace pro rodiče a vycházející žáky i zajímavosti ze života dospívající mládeže. Přirozenou součástí je květinová výzdoba. Škola poskytuje žákům v potřebné míře vybavení učebnicemi, pracovními sešity i doplňujícími texty k procvičení učiva. Vybavení celkem šesti kabinetů je poměrně zastaralé, ale funkční (třídící materiál, stavebnice, obrazový materiál a nástěnné mapy). Pro vybavení materiálem na pracovní vyučování požádala škola o pomoc redakci časopisu Vlasta. V rámci této akce škola získala velké množství materiálu pro ruční práce dívek. Obtížněji se daří škole zajistit materiál pro dílenské práce. Žákovská knihovna je dobře vybavena dětskou beletrií i populárně naučnou literaturou a slouží i k individuálním výpůjčkám. Této možnosti žáci však v dostatečné míře nevyužívají. Knihovna je dle finančních možností doplňována zejména tituly určenými k mimoškolnímu čtení. Vybavení školy didaktickou technikou je dobré, při výuce jsou využívány radiopřehrávače, v každé třídě je nainstalován počítač, k dispozici jsou dvě televize na mobilních stolcích a videopřehrávače, k celkovému vybavení patří i zpětný projektor a diaprojektor. Škola je připojena na internet a k dispozici jsou i vhodné výukové programy. Vyhovující vybavení školy je i k realizaci hudební výchovy (kytary, Orfeovy nástroje, klávesy).

Škola byla značně poškozena povodněmi v roce 2002 a v jejich důsledku došlo k rozsáhlé rekonstrukci budovy. Byly odstraněny azbestové příčky a tím došlo ke zlepšení zvukové izolace mezi třídami, podařilo se zrekonstruovat cvičnou kuchyňku, školní dílnu vybavit novými pracovními stoly a novým elektrickým nářadím. Nově zrekonstruovaná a vybavená je i školní družina.

V dlouhodobé koncepci školy jsou stanoveny priority materiálně technického zabezpečení chodu školy s termínem plánovaného uskutečnění a personálním zajištěním.

Materiálně technické podmínky školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Zvláštní škola realizuje v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol schválené vzdělávací programy určené pro žáky s mentálním postižením. Pro žáka s kombinovaným

postížením a pro žáky s výukovými problémy jsou ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem vypracovány individuálně vzdělávací plány.

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

Vzdělávání se uplatňuje podle platného učebního dokumentu č. j. 22 980/97 - 22 Vzdělávací program zvláštní školy a ve třídách pomocné školy podle učebního dokumentu č. j. 24 035/97-22 Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. V devátém ročníku ředitelka školy využila možnosti úpravy učebního plánu a v předmětu pracovní vyučování snížila časovou dotaci o dvě hodiny. O tyto hodiny byla navýšena dotace českého jazyka a přírodopisu. Na základě učebních osnov mají vyučující vypracované tematické a časové plány. Učební osnovy jsou postupně plněny. Nedostatky zjistila ČŠI v zápisech v třídních knihách, zejména v předmětu český jazyk – u čtení a literární výchovy vyučující často uvádějí jen čísla stran probírané látky v učebnici nebo název článku. Takto vedené zápisy nemají dostatečně vypovídající hodnotu o plnění osnov. Objevují se také menší chyby administrativního charakteru. Výuka je doplňována exkursemi, návštěvami kulturních představení, účastí na sportovních i výtvarných soutěžích, cvičením v přírodě a v neposlední řadě i mimoškolní činností (dramaticko-hudební kroužek, hudebně pohybový, kroužek výtvarné techniky, počítačový a kroužek anglického jazyka).

Povinná dokumentace je vedena pečlivě a přehledně, většinou v potřebném rozsahu zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je vedena v souladu s učebními dokumenty uplatňovaných vzdělávacích programů.

Kontrolní činnost je uskutečňována na základě měsíčního plánu. Kontrolu naplňování učebních osnov uskutečňuje ředitelka školy a její zástupkyně především hospitační činností, pravidelnou kontrolou zápisů v třídních knihách, žákovských knížek a ostatních žákovských písemností (školní a domácí sešity, kontrolní práce většího rozsahu). Závěry z kontrol jsou projednávány na pravidelných provozních poradách. Z důvodů absence metodických orgánů a nedostatků v zápisech z pedagogické rady, kde není zaevidováno projednávání pedagogické problematiky, dokumentují kontrolu plnění osnov pouze záznamy ředitelky školy o výsledcích provedených kontrol.

Kontrola naplňování učebních osnov je věnována pozornost.

V celkovém pohledu stavba rozvrhu z psychohygienického hlediska respektuje mentální postižení žáků. Nedostatek byl shledán v zařazení tělesné výchovy na první vyučovací hodiny, které vyplývá z nutnosti respektování přidělených volných hodin v tělocvičně jejím majitelem.

Školní řád je součástí Vnitřního řádu školy pro školní rok 2003/2004, včetně jeho dodatků. Vnitřní řád školy vyčerpávajícím způsobem upravuje organizaci vyučování, obsahuje práva a povinnosti žáků, informace pro rodiče i práva a povinnosti učitelů. Pro obě odborné pracovníky a tělocvičnu jsou vypracovány provozní řády, jejichž nedílnou součástí je poučení o bezpečnosti při práci. Informační systém vzhledem k zákonným zástupcům je funkční. Rodiče jsou o prospěchu žáků informováni prostřednictvím žákovských knížek a třídních schůzek, které se konají 2 x ročně, v případě potřeby při individuálních jednáních.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Ve škole je zajištěno kvalifikované výchovné poradenství, které vytváří účinný systém péče pro žáky s mentálním postižením. Činnost výchovného poradce je v souladu s legislativou a vychází z ročního plánu. Pozornost je orientována nejen na profesní poradenství, ale zejména do oblastí péče o „problémové“ žáky a řešení závažných kázeňských přestupků. Výchovný poradce zastává zároveň funkci protidrogového preventisty. V této oblasti škola věnuje značnou pozornost prevenci sociálně-patologických jevů. Za zmínku stojí „metoda sezení“ s výchovným poradcem a protidrogovým preventistou, kdy jednotlivé ročníky vypracovávají

skupinové práce na dané předem naplánované téma nebo reagují na aktuální události nežádoucích projevů žáků v místě bydliště nebo ve škole.

Ve spolupráci s vedením školy a třídními učiteli se škole daří úspěšně navázat spolupráci s rodiči i výrazně problémových žáků při hledání společné cesty k nápravě. Z těchto jednání jsou pořizovány zápisy podepsané všemi účastníky. Rodiče i žáci mohou po předchozí domluvě kontaktovat výchovného poradce kdykoliv. Výchovný poradce spolupracuje se speciálně pedagogickým centrem a dalšími zainteresovanými pracovišti. Činnost výchovného poradce je podložena příslušnou dokumentací, která je vedena pečlivě a přehledně.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v bloku předmětů : český jazyk, matematika a řečová výchova ve zvláštní škole

V průběhu inspekce se uskutečnily hospitace ve všech stupních zvláštní školy. Plánování a příprava na výuku vychází z deklarovaného vzdělávacího programu pro zvláštní školy, posloupnost předmětů je v souladu s pedagogickými zásadami. Vyučující mají na jednotlivé předměty vypracované rámcové časově-tematické plány sestavené s ohledem na aktuální složení třídy a během roku jsou aktualizovány podle toho, jak žáci učivo zvládají. Stanovené výukové cíle jsou reálné vzhledem k mentálnímu postižení žáků. Vyučující respektují vzdělávací potřeby žáků a umožňují jim pracovat dle osobního tempa. Při bezprostřední přípravě učitelů na vyučování bylo jen ojediněle počítáno s diferenciací učiva a zadávaných úkolů dle individuálních schopností žáků. Nové učivo a vytváření nových dovedností vždy navazovalo na již získané a upevněné znalosti. Učební osnovy jsou postupně plněny.

Sledovanou výuku českého jazyka vyučovali vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Z pěti sledovaných hodin matematiky byla jen jedna hodina vyučována učitelkou s požadovanou kvalifikací. Tři sledované hodiny řečové výchovy byly zajištěny jen dvěma vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Učivo bylo předáváno vždy odborně a věcně správně. Odborná a pedagogická nezpůsobilost vyučujících se mnohdy projevila v absenci využívání speciálních pedagogických metod a forem práce, zejména při využívání vstupní motivace.

Prostorové a materiální podmínky umožňují plnění výukových cílů. Kmenové učebny jsou vybaveny převážně novým žákovským nábytkem, postupně jsou vybavovány i novým nábytkem pro úschovu učebních pomůcek, celkově mají dobrou estetickou úroveň. Vyučující preferují klasické uspořádání lavic vyhovující frontálně vedené výuce. V mnohých třídách již nezbývá prostor pro relaxaci nebo společné činnosti žáků mimo lavice. Třídy zejména 1. a 2. stupně jsou v dostatečné míře vybaveny nástěnnými názornými pomůckami, ve vyšších ročnících se objevují nástěnné mapy nebo obrazy ilustrující učivo přírodovědného zaměření. Žáci jsou dobře vybaveni učebnicemi a pracovními sešity, se kterými je v hodinách efektivně pracováno. Pro zpestření výuky je využíváno učiteli vyrobených kartiček se slovy, v matematice s příklady nebo s čísly, popřípadě předmětů, jejichž počet znázorňuje číslo. Ty jsou však využívány většinou k frontálním činnostem a nebylo jich využito k třídící, samostatné činnosti nebo kooperativní činnosti žáků. Pouze v hodině řečové výchovy žáci pracovali samostatně při vytváření obrazové posloupnosti děje pohádky. Během hospitovaných hodin byly jen ojediněle využívány manipulační a kompenzační pomůcky. Didaktická technika byla využita v průběhu dvou sledovaných hodin.

V hospitovaných hodinách převažovaly frontálně vedené činnosti s dominantním postavením učitele. Ve IV. třídě byla výuka organizována s ohledem na specifika výuky v odděleních (1. a 4. ročník). V hodinách se střídaly činnosti pod přímým vedením vyučujících a samostatné práce

žáků. Ve všech hodinách bylo respektováno individuální tempo žáků, učitelé poskytovali žákům pomoc a individuální péči, dobře bylo pracováno s chybou jako prostředkem k dalšímu řešení úkolu. Učitelé využívali mezipředmětových vztahů, ale zejména při výuce matematiky nebylo učivo aplikováno na využití v běžném životě žáků.

Nedostatky byly zjištěny v uplatňování relaxačních a oddechových chviliek. Únavě žáků vyučující mnohdy předcházeli jen změnou tempa výuky popřípadě změnou činností. Ve vyšších ročnících byla psychohygienu výuky opomíjena zcela. Pitný režim je zajišťován rodiči žáků, ve třídách je také k dispozici pitná voda a žák má právo se napít dle vlastní potřeby. Velmi často byl v hodinách opomíjen význam vstupní motivace s navozením pocitu očekávání. Žáci byli v úvodu hodiny seznamováni jen s obsahem a jejím průběhem. Chybělo využití vnitřní motivace podněcující žáky k aktivnímu vnímání nových poznatků. Výjimkou byla hodina řečové výchovy a čtení ve IV. třídě, kdy vyučující reagovala na aktuální počasí a s ním spojené činnosti jak při údržbě komunikací, tak i zájmové činnosti dětí. V průběhu hodiny byli žáci motivováni pochvalou za snahu a podané výkony. Výsledky práce byly průběžně vyhodnocovány, za omyl nebyli žáci káráni. Vyučující poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu. Závěry hodin měly však jen organizační charakter, hodiny byly přetahovány, často končily chaoticky bez shrnutí učiva a závěrečného hodnocení.

Ve většině hodin jednostranně vedená komunikace od učitele k žákovi neumožňovala dostatečný rozvoj komunikativních dovedností, od žáků nebyl vyžadován souvislejší slovní projev. Při práci v hodinách vládla příjemná atmosféra. Žáci mají prostor vyjádřit svůj názor a diskutovat nad vzniklými problémy, jsou vedeni, s různými úspěchy, k vzájemnému respektování a dodržování dohodnutých pravidel jednání a chování. Učitelé jsou jim příkladem.

Hodnocení vědomostí žáků je založeno na klasifikaci známkou. Kontrolou vzorku žákovských knížek lze konstatovat, že hodnocení je dostatečné ve všech předmětech a je preferováno kladné objektivní hodnocení. Žáci nejsou vedeni k vzájemnému hodnocení či sebehodnocení.

Průběh vzdělávání a výchovy v bloku předmětů: český jazyk, matematika a řečová výchova je hodnocen jako dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve třídách pomocné školy

Žáci s těžším mentálním postižením jsou ve dvou třídách vzdělávání podle osnov Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Výuka probíhá v odděleních. Hodnocení průběhu výchovy a vzdělávání je provedeno na základě hospitace v předmětech: smyslová výchova, počty, věcné učení, čtení a pracovní a výtvarná výchova. Sledováno bylo především využívání rozmanitých speciálně pedagogických metod a forem práce s potřebnou podporou názoru a využíváním manipulačních a kompenzačních pomůcek. Plánování a příprava vyučujících vychází z osnov deklarovaného vzdělávacího programu. Vyučující vypracovávají individuální časově tematické plány vždy na tři měsíce, jejichž plnění je podmíněno individuálními schopnostmi žáků. Z těchto individuálních plánů však není zřejmé, jak žáci zvládají plnění jednotlivých témat. Stanovené výukové cíle jsou reálné, odpovídají schopnostem a možnostem žáků s těžším mentálním postižením.

Sledovanou výuku zajišťovaly dvě vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jeden bez požadovaného vzdělání a jedna asistentka pro žáka s kombinovanou vadou (tělesné postižení). Absence požadovaného vzdělání se výrazně negativně projevila v oblasti metodické. Vřelý vztah a empatie směrem k žákům všech vyučujících však příznivě ovlivňoval vzdělávací proces.

Celkový vzhled obou učeben je příjemný a podnětný. Výzdobu tvoří nástěnky aktivizující učivo a nechybí ani výtvarné práce žáků, které jsou většinou vyráběny jako kolektivní práce. Interiér je zařízen vhodným nábytkem vzhledem k výšce žáků. Méně vyhovující jsou prostorové podmínky těchto tříd, které neumožňují zcela bezpečný volný pohyb žáků po třídě a výuku mimo lavice. Výuka je podporována vhodnými učebnicemi a pracovními listy, často i nakopírovaným materiálem k procvičování učiva. Méně již bylo využíváno názorných a manipulačních pomůcek. Pouze ve sledované hodině počtu žáci využívali knoflíky a počítadla, magnetické tabulky tvarů a čísel.

V hodinách se s ohledem na výuku v odděleních střídaly činnosti pod přímým vedením vyučujících a samostatné práce žáků a práce žáka pod vedením asistenta. Ve sledované hodině smyslové výchovy a počtu byla koordinace práce asistenta a učitele velmi dobře sladěna, asistent byl předem informován o své činnosti. V hodině věcného učení bylo jeho zapojení do vyučovacího procesu zcela opomíjeno. Při vyučování, mimo věcného učení, kde výuka probíhala celou hodinu frontální metodou, je dominantní individuální přístup k žákům, jak z hlediska přímé práce, tak i při zadávání diferencovaných úkolů dle schopností v rámci samostatných činností. Méně již byl kladen důraz na vedení žáků k samostatnosti a aktivitě, nebyly jim poskytnuty jiné zdroje k získávání informací.

Celá výuka je podporována vytvářením příjemného klimatu ve třídě. Mnohdy bylo však opomíjeno využití vstupní vnitřní motivace k navození radosti z pobytu ve škole a iniciativy podporující ochotu k činnosti. K udržení pozornosti žáků přispívá rozmanitá volba zaměstnání (v pracovní a výtvarné výchově), vlídné slovo a okamžitá pochvala za vykonaný úkol.

Hodiny jsou ukončovány bez výrazného závěru, mají pouze organizační charakter.

Učitelé komunikují se žáky na každém stupni jejich mentální úrovně, dbají na rozvoj komunikativních dovedností a kultivovanost ústního projevu. Vedou žáky k dodržování dohodnutých pravidel chování, vytvářejí tak vztah založený na vzájemné důvěře.

Práce žáků v sešitech a celkové hodnocení práce v žákovských knížkách je hodnocena na přání rodičů žáků běžnou klasifikací. Značný význam v hodnocení má pochvala za každou vykonanou činnost a kladné hodnocení.

Průběh vzdělávání a výchovy ve třídách pomocné školy jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vlastní evaluační nástroje ani standardizované testy škola nevyužívá. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně vyhodnocovány na pedagogických radách.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině ze dne 28. listopadu 2001 a posledním dodatku ze dne 4. prosince 2002 souhlasí s údaji uvedenými v Rozhodnutí MŠMT č. j. 33 626/2002-21 ze dne 1. 4. 2003 o změně zařazení Zvláštní školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy, vydaná Radou Ústeckého kraje pod Č. J. 189/2001 dne 28. listopadu 2001
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT pod č. j. 33 626/2002-21 dne 1. 4. 2003 s účinností od 1. 1. 2003
3. Rozvrh vyučovacích hodin podle tříd uplatňovaný ve zvláštní škole ve školním roce 2003/2004
4. Třídní knihy všech tříd za školní rok 2002/2003, 2003/2004
5. Třídní výkazy všech tříd za školní rok 2003/2004
6. Náhodný výběr katalogových listů žáků všech tříd zvláštní školy
7. Žákovská dokumentace (náhodně vybrané žákovské knížky, sešity a další písemnosti žáků v hospitovaných předmětech).
8. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2002/2003, 2003/2004
9. Povolení výjimky z maximálního počtu žáků ve třídách. V.A, VII.A a IX.A vydané ředitelkou školy dne 19. 11. 2003, 5. 11. 2003 a 1. 9. 2003, platné pro školní rok 2003/2004
10. Koncepce školy ze dne 27. 8. 2003
11. Dlouhodobý plán rozvoje školy na období 2004 – 2008 ze dne 22. 10. 2003
12. Plán práce 2003/2004 ze dne 25. 8. 2003
13. Organizační zabezpečení školního roku 2003/2004 ze dne 25. 8. 2003
14. Organizační řád – nedatován
15. Vnitřní řád školy platný od školního roku 2003/2004
16. Výroční zpráva o činnosti školy ze dne 25. 9. 2003
17. Plán práce výchovného poradce a drogového preventisty pro školní rok 2003/2004
18. Výkaz o speciálních školách podle stavu k 30. 9. 2003
19. Přehled o ukončeném vzdělání učitelů ve zvláštní škole ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Personální podmínky školy umožňují realizaci výchovně-vzdělávacích cílů. Škola se potýká s problémy zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti (64 % nesplňuje požadované vzdělání). Tato skutečnost se však negativně promítla jen v některých sledovaných hodinách a to v oblasti metodické. Systém řízení a vedení zaměstnanců vytváří příznivé podmínky pro další vzdělání a profesní růst. Učitelé se ochotně zúčastňují vzdělávacích akcí, ale vzhledem k tomu, že na škole nejsou zavedeny metodické orgány předávají si získané poznatky metodického charakteru neformálně nebo při provozních poradách.

Prostorové a materiálně technické zázemí je pro realizaci vytyčených cílů příznivé. Žáci efektivně pracují s učebnicemi a pracovními sešity, v menší míře jsou učitelé využívány názorné, manipulační a kompenzační pomůcky. V kabinetech jsou sice starší, ale stále dobře využitelné pomůcky. Tyto jsou dle finančních možností doplňovány a obnovovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly ve sledovaných hodinách dobrou úroveň. Většinou měly dominantní postavení frontálně vedené vyučovací metody. Učitelé upřednostňovali obsahovou stránku hodiny, méně se již zaměřovali na diferenciaci učiva dle individuálních schopností žáka, aktivní zaměstnání žáků a využívání alternativních metod výuky. Žáci jsou motivováni za snahu a pokrok v učení pochvalou a dobrou známkou. Vyučující uplatňují individuální přístup k žákům a vytvářejí ve třídách příjemnou atmosféru bez psychické zátěže.

V porovnání se závěry poslední inspekce konané v roce 1999 došlo ke zlepšení materiálně technického vybavení (vybavení výpočetní technikou, zřízení nové cvičné kuchyně a dílny, došlo k odhlučnění tříd) a vedení povinné dokumentace. Nadále není ve škole zaveden metodický orgán ač stále vysoké procento učitelů nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Renata Schejbalová	Renata Schejbalová v.r.

V Litoměřicích dne 3. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. 2. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Hana Moravcová	Mgr. Hana Moravcová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Osvobození 54/3, P.O.BOX 173, 412 01 Litoměřice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – OŠMT, Velká Hradební 48, 400 02 Ústí nad Labem	20. února 2004	f2 1019/04 5164
Zřizovatel	dtto	dtto

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	-----	Připomínky nebyly podány.